

Til

Familie- og kulturkomiteen på Stortinget

Fra

Barneombudet

Vår ref:

21/00074-1

Saken gjelder

Dokument 8:40 S (2020-2021)

Dato:

21. januar 2021

Innspill til Dokument 8:40 S (2020-2021) fra Barneombudet

Barneombudet vil med dette gi innspill til representantforslaget om samværssabotasje, Dokument 8:40 S (2020-2021). I forslaget ber representantene regjeringen fremme fem konkrete forslag til tiltak mot samværssabotasje.

Vi mener at disse forslagene må sees i sammenheng med pågående prosesser på barnelovfeltet. Dette gjelder særlig oppfølgingen av NOU 2020:14 om ny barnelov, som ble lagt frem i desember 2020, men også oppfølgingen av NOU 2019:20 om familievernet.

Barnelovutvalget fikk i 2019 et tilleggsmandat fra regjeringen om å utrede strengere reaksjoner mot samværssabotasje. På bakgrunn av dette mener vi at regjeringen bør vente med å fremme forslag om tiltak mot samværssabotasje til utredningen har vært på høring og skal behandles.

Konsekvenser for barn

Barneombudet ser det som en stor utfordring at barn blir forhindret fra samvær med den ene av foreldrene sine, og vi er enige i at det må gjøres grep for å forhindre at dette skjer. Disse sakene er imidlertid svært kompliserte, og ikke minst belastende for barna. Tiltak for å løse dette problemet må derfor utredes godt. Det er avgjørende at tiltakene er basert på kunnskap om hva som kan bidra til å løse problemet og hva som er bra for barna i disse sakene. Vedvarende konflikter mellom foreldre kan være skadelig for barn, og vi er enige i at det er viktig å sikre at foreldre med høyt konfliktnivå får hjelp til å redusere konfliktnivået og bedre samarbeidet om barna. Regler for etterlevelse av samvær løser imidlertid ikke i seg selv konflikten mellom foreldrene. Tiltakene som foreslås har også store konsekvenser for barn.

Vi kan ikke se at representantforslaget inneholder noen vurdering av hvilke konsekvenser forslagene vil ha for barn, eller noen begrunnelse for hvorfor tiltakene som foreslås vil være best egnet til å løse problemet. Forslaget viser heller ikke til Barnelovutvalget, som har fått i oppdrag å utrede dette. Uten slike vurderinger mener vi at det ikke er forsvarlig å vedta forslagene.

Barnets beste og barnets rett til å bli hørt

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle avgjørelser som berører barn, og barn har rett til å bli hørt, jf. barnekonvensjonen art. 3 og 12 og GrL. § 104. Dette gjelder både når det skal tas avgjørelser i enkeltsaker, men også når myndighetene skal foreslå nye lover eller tiltak som berører barn. Nye tiltak mot samværssabotasje må derfor vurderes opp mot hensynet til barnets beste, og barnets beste skal alltid være det grunnleggende hensynet når det tas avgjørelser i konkrete saker. Barnets rett til å bli hørt innebærer også at barn må få mulighet til å medvirke både når det gjelder forslagene til tiltak, og i de konkrete sakene som gjelder dem. Vi

kan ikke se at disse hensynene er omtalt eller vurdert i forslaget, eller at barn er hørt om forslagene.

Konklusjon og anbefalinger

- Barneombudet ber komiteen om å avvente saken til Stortinget skal behandle NOU 2020:14 om ny barnelov.
- Barneombudet ber komiteen om å anmode Regjeringen om å vurdere hvilke konsekvenser tiltakene vil få for barn, vurdere om tiltakene er til barnets beste og involvere barn og unge før de innfører tiltak mot samværssabotasje.

Ta gjerne kontakt for mer informasjon:

Rådgiver Tone Barlund, e-post: tone.barlund@barneombudet.no